

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ**

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.2/16540-2026

**ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ**

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (Կ-1296-27.03.2026-ՊԻ-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագիծը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծում կատարված փոփոխության վերաբերյալ տեղեկանքը՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

1. Գործող իրավակարգավորումների պայմաններում տնային կալանքի տակ գտնվող մեղադրյալն իր նկատմամբ կիրառված սահմանափակումների պատճառով կարող է զրկվել օրենքով իր վրա դրված պարտականությունների կատարման հնարավորությունից: Մասնավորապես, խոսքն այն պարտականությունների մասին է, որոնց կատարման համար անհրաժեշտ է ունենալ նամակագրություն կամ օգտվել հաղորդակցության միջոցներից: Նման պայմաններում մեղադրյալի կամքից անկախ հանգամանքներով պայմանավորված պարտականությունների չկատարումը որոշ դեպքերում կարող է հանգեցնել օրենքով նախատեսված պատասխանատվության:

Օրինակ՝ տնային կալանքի տակ գտնվող անձը կարող է ունենալ օրենքով սահմանված պարտադիր հայտարարագիր ներկայացնելու, հարկային պարտավորություն կատարելու, պետական մարմնին պարտադիր տեղեկատվություն ներկայացնելու, էլեկտրոնային հարթակով հաշվետվություն ուղարկելու, ինչպես նաև օրենքով սահմանված ժամկետում որոշակի գործողություն կատարելու պարտականություններ: Գործող կարգավորման պայմաններում հաղորդակցության սահմանափակումները կարող են փաստացի անհնարին դարձնել նման պարտականությունների կատարումը և առաջացնել վարչական պատասխանատվություն կամ այլ իրավական հետևանքներ:

Վերոգրյալի հաշվառմամբ առաջարկում ենք Նախագիծը լրացնել նոր՝ 7-րդ հոդվածով, հետևյալ բովանդակությամբ՝

«Հոդված 7. Օրենսգրքի 123-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ խմբագրությամբ 3.1.-ին մասով՝

«3.1. Սույն հոդվածով նախատեսված սահմանափակումները չեն տարածվում օրենքով նախատեսված պարտականությունների կատարմանն ուղղված գործողությունների իրականացման դեպքերի վրա, եթե դրանց չկատարումը կարող է առաջացնել օրենքով նախատեսված պատասխանատվություն: Այդ գործողությունների իրականացման մասին մեղադրյալն անհապաղ տեղեկացնում է վերահսկողություն իրականացնող մարմնին:»:

Ելնելով վերոգրյալից՝ առաջարկում ենք համապատասխանաբար փոխել հոդվածների հաջորդականությունը:

2. «Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություն կատարելու մասին» 2023 թվականի դեկտեմբերի 11-ին ընդունված ՀՕ-401-Ն օրենքով նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկը գերազանցող թանկարժեք մետաղների և քարերի, արտարժույթի, արժեթղթերի պահպանման լիազորությունը հանձնվել է պետական գույքի կառավարման լիազոր մարմնին:

Նշված փոփոխության հիման վրա 2024 թվականի մայիսի 7-ի «Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2018 թվականի հունիսի 11-ի թիվ 743-Լ որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» թիվ 415-Լ որոշմամբ Ֆինանսների նախարարության կառուցվածքում համապատասխանաբար կատարվել է փոփոխություն և դադարեցվել է նախարարության հիմնական մասնագիտական կառուցվածքային ստորաբաժանում հանդիսացող՝ թանկարժեք մետաղների և թանկարժեք քարերի պետական գանձարան բաժնի գործունեությունը:

Մինչդեռ, «Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» 2024 թվականի հուլիսի 11-ին ընդունված ՀՕ-308-Ն օրենքի համաձայն՝ Օրենսգրքի 134-րդ հոդվածի 2-րդ մասի առաջին նախադասությունը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ՝ Նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկը գերազանցող թանկարժեք մետաղները և քարերը, արտարժույթը, արժեթղթերը պահպանման համար հանձնվում են պետական ֆինանսների կառավարման լիազոր մարմնին, Հայաստանի Հանրապետության դրամը դատական վարույթի ընթացքում մուծվում է դատարանի դեպոզիտ, իսկ մինչդատական վարույթում՝ դատախազության դեպոզիտ:»:

Ելնելով վերոգրյալից առաջարկում ենք Քրեական դատավարության օրենսգրքի 134-րդ հոդվածի 2-րդ մասում կատարել համապատասխան փոփոխություն և որպես լիազոր մարմին ճանաչել պետական գույքի կառավարման լիազոր մարմնին:

Այսպիսով, առաջարկում ենք Նախագիծը լրացնել նոր՝ 8-րդ հոդվածով, հետևյալ բովանդակությամբ՝ «Հոդված 8. Օրենսգրքի 134-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «ֆինանսների» բառը փոխարինել «գույքի» բառով:»

Վերոգրյալի հիման վրա, առաջարկում ենք համապատասխանաբար փոխել հոդվածների հաջորդականությունը, ինչպես նաև փոխել Նախագծի վերնագիրը՝ հաշվի առնելով, որ նախագծով կատարվում են լրացումներ, և առաջարկվում է կատարել միայն մեկ փոփոխություն:

3. Քրեական դատավարության օրենսգրքը չի կարգավորում այն դեպքերը, երբ եզրափակիչ դատական ակտ կայացնելուց հետո, սակայն մինչև դրա օրինական ուժի մեջ մտնելը կամ բողոք ներկայացնելու դեպքում՝ բողոքը վերադաս աստիճանի կողմից վարույթ ընդունելը, ի հայտ են գալիս մեղադրյալի կյանքին սպառնացող հանգամանքներ, որոնք

կարող են հիմնավորել կիրառված խափանման միջոցի (հատկապես կալանք խափանման միջոցի) փոփոխման կամ վերացման անհրաժեշտությունը: Արդյունքում բացակայում է դատարանի կողմից նման հարցերի հրատապ քննության հստակ ընթացակարգը, ինչը գործնականում կարող է հանգեցնել, օրինակ, խափանման միջոցի հետ անհամատեղելի հիվանդություն ունեցող մեղադրյալի կյանքի կամ առողջության վատթարացման:

Ուստի առաջարկում ենք Նախագիծը լրացնել նոր՝ 10-րդ հոդվածով, հետևյալ բովանդակությամբ՝

«Հոդված 10. Օրենսգիրքը լրացնել հետևյալ խմբագրությամբ 351.1-ին հոդվածով.

«Հոդված 351.1. Եզրափակիչ դատական ակտ կայացնելուց հետո մեղադրյալի նկատմամբ ընտրված խափանման միջոցը փոխելը կամ վերացնելը

1. Եթե մինչև եզրափակիչ դատական ակտն օրինական ուժի մեջ մտնելը, իսկ այն բողոքարկելու դեպքում՝ բողոքը վերադաս դատարանի կողմից վարույթ ընդունելն ի հայտ է գալիս մեղադրյալի կյանքին սպառնացող վտանգ, դատարանը սեփական նախաձեռնությամբ կամ մեղադրյալի կամ պաշտպանի միջնորդությամբ քննում է խափանման միջոցը փոխելու կամ վերացնելու հարցը:

2. Դատական նիստը անցկացվում է մեղադրյալի կյանքին սպառնացող վտանգի վերաբերյալ դատարանին հայտնի դառնալուց հետո հնարավոր ամենակարճ ժամկետում:

3. Պատշաճ ծանուցված անձանց բացակայությունը խոչընդոտ չէ դատական նիստն անցկացնելու համար, եթե դատարանն այլ բան չի որոշում:

4. Եթե հարցի քննության արդյունքում դատարանը որոշում է փոխել կամ վերացնել մեղադրյալի նկատմամբ ընտրված խափանման միջոցը, ապա դատարանի որոշումն անհապաղ հանձնվում է հանրային մեղադրողին, պաշտպանին, մեղադրյալին և խափանման միջոցի կիրառումն ապահովող մարմնին կամ պաշտոնատար անձին:»:

Առաջարկվող կարգավորումը հնարավորություն կտա դատարանին արագ արձագանքել մեղադրյալի կյանքի կամ առողջության համար առաջացած անմիջական վտանգներին՝ մինչև դատական ակտի օրինական ուժի մեջ մտնելը կամ բողոքի առկայության դեպքում՝ մինչև բողոքը վերադաս ատյանի կողմից վարույթ ընդունելը, ինչն անհրաժեշտ է մարդու կյանքի իրավունքի արդյունավետ պաշտպանության տեսանկյունից:»:

4. Առաջարկում ենք Նախագծի 8-րդ հոդվածում «2.2-ին» գրելաձևը փոխարինել «2.2-րդ» գրելաձևով՝ պահպանելով դասական թվականների ճիշտ գրելաձևը:

Հարգանքով՝

/ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ